

NATURVERNFORBUNDET I RISSA

Adr. : 7100 Rissa Tlf. : 73851430 Fax : 73851180

Vår ref. : R.4.2mø

Deres ref. :

Dato : 18.04.10

**OSEN KOMMUNE
7740 STEINSDALEN**

Søknad om midlertidig utvidelse av matfisklokaliteten ved Raudøya i Osen kommune. Merknader.

Bjørøya Fiskeoppdrett og Midt-Norsk Havbruk søker om en midlertidig utvidelse av den tidligere omsøkte lokaliteten Raudøya. Utvidelsen er fra 3120 til 4680 tonn biomasse. Begrunnelsen er at den sonen som fisken står på i dag skal tømmes for laksefisk i regi av en regional lusebekjempelse, og derfor ønskes flytting til ny lokalitet for denne fisken. Eksisterende sone har ikke vært fri for laks på over 15 år. KU er ikke foretatt etter anbefaling fra firma Aqua Kompetanse.

Naturvernforbundets vurdering er at både denne utvidelsen (1) og etableringen for øvrig (2) ved Raudøya ikke er forsvarlig og at alternative tiltak må gjennomføres. Dette fordi :

1. Naturmiljøet ved Raudøya er svært sårbar. Det er flere naturreservat i nærmiljøet, det er et rikt fugleliv ved Sør – og Nord-Raudøya og her fins også stortare. Det er fire vassdrag med anadrom fisk få km unna den omsøkte lokaliteten. Spesielt Steinsdalselva med sin reproduserende bestand av laks vil være utsatt for genforurensning ved rømming og utvandrende smolt vil lett få et alvorlig luspåslag. Sjøørreten i området er karakterisert i klasse sårbar til hensynskrevende.

2. Forurensningen blir betydelig. Utslippene av organisk stoff og næringssalter fra et anlegg som produserer 4 680 tonn laks tilsvarer kloakkutslippet fra en by på rundt 70 000 innbyggere. Konsekvensene vil bli merkbare både i nærområdet og over et større fjernområde. Dette kan, spesielt i den varme årstid, føre til en oppblomstring av bl.a. giftige blågrønnalger og maneter. Strømmen vil spre fôrrester og avføring over et større område. Bunnfauna, tareskog og villfisk vil påføres unødig skade.

3. Produksjonen er ikke bærekraftig. Det må regnes som miljømessig betenkelig å produsere 1 kg oppdrettsfisk ved å føre med 3 – 5 kg villfisk. Dette har allerede fått store konsekvenser for sjøfuglene og den ville fiskebestanden. Oppdrettsaktiviteten er allerede for stor med økende problem med rømming og spredning av sykdom til villfisken. Spesielt villaksen er truet av genetisk forurensning og multiresistente lakselus som spres fra oppdrettsanleggene. Trøndelag er hardest rammet av nettopp resistente lakselus. Miljøfremmede stoff, som antibiotika og miljøgifter (f.eks, fra lusebehandling og begroingshindrende impregneringsmiddel med kobber og tinn), vil spre seg til nærliggende sjøområder og til villfisk som blir tatt til konsum. Medisinføret blir tatt opp av matsøkende fisk utenfor merdene. Dette er for dårlig belyst i utredningen.

4. Lokaliteten har stor betydning for annen virksomhet. Området er viktig for det friluftsbaserte reiseliv, fritidsfisket, rekreasjon, landskapsbildet, skjærgårdslandskapet. En

frykter at en videre etablering av oppdrettsaktivitet vil føre til en tilsvarende negativ utvikling for konkurrerende aktivitet i sjøområdene og i de nærliggende kystområder. Den frie ferdsel vil bli hemmet rundt Raudøyene. Beslaglagt areal nærmer seg 100 da.

5. Ut fra det som er nevnt over synes etableringen å stride mot Naturmangfoldsloven der det er et krav om at en skal følge føre-var-prinsippet. Videre setter Fiskeoppdrettsloven klare begrensninger når det gjelder fare for utbredelse av sykdom på fisk eller skalldyr, fare for forurensning eller uheldig plassering i forhold til omkringliggende miljø eller lovlig ferdsel eller annen utnyttning av området.

6. Direktoratet for Naturforvaltning (DN) har bedt fylkesmennene om at det ved vurderinger av akvakultursøknader blir tatt mer hensyn til vill laksefisk. I følge DN skal områder som er særlig viktig for anadrom laksefisk, herunder nærområdene til nasjonale laksefjorder, vies særskilt oppmerksomhet. En restriktiv forvaltning i indre fjordsystemer vil være til liten nytte hvis det ikke samtidig legges til rette for en ut - og innvandring av fjordsystemene fri for smitte av kjente og hittil nye ukjente agens.

7. ICES (internasjonalt marint forskningsinstitutt) anbefaler at en ikke bør etablere oppdrettsvirksomhet med risiko for vill laksefisk nærmere enn 30 km fra nærmeste vassdrag med slik fisk. Nyetableringer og andre endringer nærmere enn 30 km bør vurderes nøye, med mindre det kan godtgjøres at disse endringene ikke medfører økt, men snarere redusert påvirkning på vill laksefisk. Steinsdalselva ligger noen få km unna lokaliteten.

8. Etter vår vurdering er liten nytte av å flytte lokaliteten bare noen få km fra Svesøya til Raudøya. Luseproblematikken vil bli tilnærmet lik vanskelig, og nye områder vil også bli belastet. Det finnes også en rekke andre alternativer enn det som er foreslått i forbindelse med lusebekjempelsen og flere av disse er mer optimal. Det er for øvrig et krav om at alternativer skal utredes i slike tilfeller. Flyttingen er begrunnet med at dette er nødvendig for å bekjempe lakselusa i denne sonen som ikke har vært fri for oppdrett på 15 år. I så fall ville det være naturlig å kreve mange år fri for videre oppdrett her etter en utslakting.

Merknadene er utarbeidet i samarbeid med Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag.

Med hilsen
Naturvernforbundet i Rissa

Magnar Østerås
Leder